Ն. 4100 1903 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 6/19 ՃՈՒՄԱ. ԻՐԹԷՍԻ 20 նոյ սեռեռ 29 ՐԱՄԱԶԱՆ 1321 — 6 ԲԵԱՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1319

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաճախաստ իմի տեղա եանի ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՃՈՒՄԱԱ. ԻՐԹԷՍԻԿԻՆԼԷՐԻ ՆԵՂՐ ՕՐՈՒՆՈՒԸ։

ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՅԱԹԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլրդը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլրդը 45 ղր. տրը։ = Մէմալիքի էճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տրը։ = Բօսֆոր իւճրէթի պիզէ այլտուիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տրը։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Լինճի սահիֆէնին սրբասը 5, Շոճի վէ Ցիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրբասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սրբասը 1 ղր։ տուր։ = Զօգ տէֆա սէրճ իսթիլէճէք իլանաթ իչին այրընճա բազարլըգ օլունուր։

Ղազէթայա միւթէալիգ թուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՄԷԳԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Բաթրիգխանէմիզ ումուր ու մէսալիհինին բուլեէթինէ մէմուր հէյեէթլէրին միւտտէթի մէմուրիյէթի, նիզամէն իւչ սէնէտէն իպարէթ օլտուղը հալտէ, միւտտէթի մէզքիւրէ խիթամը միւնասիպէթիյլէ, եագընտա պունլար իչտէն չէքիլէրէք, եէրլէրինէ տիկէր հէյեէթլէրին նասպ ու թայեին իտիլէճէկի մուզարրէր տիր։

Հէր թէէսսիսաթը, կէրէք մանէվի օլսուն, կէրէք մատտի, ճէրէեան իտէն ահվալ ու մուամէլաթընին պիր հիսապընը, բաբօրթօսընը, միւտտէթի մուամէլաթ մագամընտա քէնտիսինէ թայեին իթմիշ օլտուղը մէօհլէթին իսթամընտա եարբպ, ալէագտարանա թագսիմ իլլէմէսի՝ գայտէի քիւլլիե իգթիզասընտան օլտուղը ճիհէթլէ, Բաթրիգխանէմիզ իչլերինէ մէմուր հէյեէթլէրտէն տէ, չու սրրատա պիր հիսապ եախօտ բաբօրթօ պէքլէնմէսի, կէրչի ատէթ օլմամըշ իսէ տէ, անճագ պիզճէ, զայրը ըէսմի սուրէթտէ վէ մահդա զավէթաճրլըգ վազիֆէսի իճապընճա, մէզքիւր հէյեէթլէրին իւչ սէնէլիք մէմուրիյէթլէրինէ պիր աթֆը նազար իթտիկմիզ հալտէ, պու պաղտէ տիեէճէք պաշլըճա պիր չէյ վար իսէ, օ տախի չու տրը քի, Բաթրիգխանէմիզ Մէճլիսի իտարէսիյլէ տիկէր հէյեէթլէրի՝ վազիֆէլէրինի թէմամիյլէ իյֆա իթմէք իչին, քէնտիլէրինտէ հիւանի նիյէթ, զայրէթ վէ սէպաթ էքսիլմէմիշ, վէ միւզաքէրէ մատտարը իւզէրինէ գօնուլան մատտէլէրի՝ Բաթրիգխանէնին վէ ճէմաաթըն մէնաֆիինէ միւսայիտ սուրէթտէ հալ ու ֆասլ իթմէք իւզրէ, էլտէն կէլտիկի մէրթէպէտէ չալըշըլմըշ տրը։ Իտարէ մէճլիսի, տիկէր հէյեէթլէրին մաֆէվգինտէ պիր հէյեէթ օլուպ, պազը ազատը, զաթէն Բաթրիգխանէ խըզմէթլէրինտէ պուլունարագ, թէճրիպէքեար, վէ տիկէրլերի իսէ, հէնուզ կէնճ վէ զայուր քիմսէլէր օլմալարըյա, էկէրչի խըզմէթլէրինտէ արզու իթտիքլէրի տէրէճէտէ, մէսէլա, մահալլէ մէքթէպլէրինի տահա զիեատէ միւքէմմէլլեէթ վէ ինթիզամ ալթընա ալմադ, Ս. Յակոբ խասթախանէսինտէ վէ Դապրիսթանտա իճրասը չօգտան պէրի միւթէավվէր օլան ինչասթը վիճուտէ կէթիրմէք, եմմա՝ վէ եա ագարը միլիյէտէն մասուտ օլան պազը եէրլէր հագգընտա պիր նէթիճէի դասթիէ վէ մէնմունէսէ վէրիլմէք, վէ պիլխասսա ճէմաաթճա բէսմի վէ մունթազամ պիր զաղէթանըն թապ ու նէշրի իչին իճրա օլունան թէշէբպիւսաթը պաշա չըգարմագ, վէ տահա սահր պիր թագըմ իչլերին, քէնտի զէմանլարընտա նէթիճէլէնէմմէսինտէն տօլայը պէլքի միւթէասիֆ օլսալար պիլէ, պիզճէ չուրասը ճահ տիգգաթ վէ մուճիպի մէմնունիյէթ տիր քի, պունլար վէ պունլար կիպի մատտէլէրին միւզաքէրէ մատասը իւզէրինէ գօնմասը տա պիր խըզմէթ վէ պիր մուվաֆֆագըյէթ օլուպ, պու սայէտէ քէնտիլէրինտէն սօնրա կէլէճէքլէր իչին օ մատտէլէրճէ պիր եօլ աչըլմըշ, վէ խալէֆլէրինին վազիֆէսի պու ճիհէթլէրդէ էբէյիճէ գօլայտամըլըմը տիմէք տիր։ Զամէն միւթէվէֆֆա Ա-զարեան Կ-Բաթրիկին վուգուի վէֆաթընասան աղ սօնրա, Մէճլիսի Իտարէ ազասը, Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլէրիյլէ պիրլիքտէ, Բաթրիգխանէմիզ իչլերինին բուլեէթինէ մէմուր օլարգ-լարը հալտէ, պիթթասի միւչար վէ միւմանիէյիհիմ իչին եէնի պիր տէվրէ պաշլանմըշ օլմասըյա, տէվրէի սապրգա իլէ տէվրէի ճէսիտէ տրասընտա պիրինճիլիկի իհրաղ իթտիքլէրի ճիհէթլէ, իլք իւչ սէնէ զարֆընտա, նէ գատար հիւանի նիյէթ, զայրէթ վէ սէպաթ սահիպի օլսալար, եէնի պիւյիւք պիւյիւք ասարը ֆիիլիյէ կէօրիւլէմէզ իսէ։

Մամաֆիհի Բաթրիգխանէմիզ տիկէր հէյեէթլէրինտէն, մէսէլա, Քիլիթ Թաղ. Խորոմուդլարը՝ քիլիսէլէրին իրատ վէ մասրաֆընը մուվազէնէլի պիր հալէ գօյմագ, անլէրին ինթիզամ վէ բարլագլըզընա չալըշմագ, վէ մէվճուտ մէքթէպլէրինէ տէվամ իտէն չակիրտլէրինի՝ քիլիսէ այինլերինէ ալըշտրըրգտան պաշգա, անլէրէ աղ չօգ իլմ ու թէրպիէ վէրմէք իւզրէ, թէասիրի լազըմէյի ինթիսաղ ինթիքլէրի, վէ Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւնը՝ իւչ սէնէ իչինտէ օրասընը օլտուգճա մունթազամ պիր հալէ կէթիրտիկի, վէ իրատլարընը տախի արթըրմըշ օլարգը, վէ Վարիսաթ-Մէսարիֆաթ գօմիսիօնը՝ Բաթրիգխանէնին իչպու իլքի մուհիմմ շիւպէսինի սրրայա գօյմագ իւզրէ վէսսիթի միւգթազիէյի ինթիսաղ իլլէտիկի, վէ Գապրիսթան գօմիսիօնը՝ եէնի եօլար աչմագ, աղաճլար տիքմէք, սու ճէլպ ինթմէք, վէ ճէնազէ տահիպլէրինի թէշվիգէն, միւքէլլէֆ մագպէրէլէր եաբարրմագ կիպի ասար վէ մուամէլաթը խայրիէի պիրիզ իլլէմէտիկի վէ սաիրէ վէ սաիրէ Դ-Բաթրիգի լահրգգրն ինթիսաղընը թէագիզ իտէն իլք իւչ սէնէնին ճիւմլէի ասար վէ մուամէլաթընտան օլմասըյա, կէրէք պու հէյեէթլէրին վէ կէրէք պունլարըն մաֆէվգինտէ պուլունան Մէճլիսի Իտարէնին պօչ վազըթ կէչիրմիշ օլմասրգլարընա պիւյիւք պիր տէվլէ թէշքիլ ինթմէքտէ տիր։

Իչպու հէյեէթլէր՝ եէնի տէվրէնին մուգատէմէսինտէքի միւշքիլաթը պու սուրէթլէ իլլալէ ինթիքլէրի վէ պունտան սօնրա եարբլաճագ իչլեր իչին եօլ աչմըշ օլուգլարը հալտէ, քէնտիլէրինտէն սօնրա կէլէճէքլէրտէն, մէմուրը օլաճագլարը մագամ, տախրէ վէ եախօտ մահէլլէրին պիր զաթ տահա ինթիզամը, ումում քիլիսէլէրիմիզտէ Դպրաց Դասլար թէշքիլիյլէ, գապել իսէ, հէր բազար կիւնլէրի, ֆագաթ հիչ օլմազտա պիւյիւք եօրթու կիւնլէրտէ վէ ասիր էյլեամը մախսուսէտէ մէրասիմի բուհանիյէնին իճրասը, Բաթրիգխանէմիզ վարիսաթընին թէղեիտի, մահալլէ մէքթէպլէրինին տահա միւքէմմէլ պիր հալէ գօնմասը վէ սաիրէ վէ սաիրէ պէքլէնէճէկի թապիի տիր։

Զամն իտէրիզ քի, եէնի հէյեէթլէրին ինթիսաբ վէ թայեինի մուամէլաթը վազթը եագլաշմըշ օլուպ, մէզքիւր հէյեէթլէրէ միւսթայիտ, միւսթազիմ, միւգթէտիր վէ թէճրիպէքեար զաթլարընն նասպ օլընաճագլարը գավիէն մէմուզ տրը։

"ԱՌԱՒՕՏ ԼՈՒՍՈՅ" ԵՐԳՆ ԵՒ ԻՒՐ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մինչեւ ցարդ՝ այլեւայլ բացատրութիւն տրուած է սոյն հիանալի երգին առաջին տողերուն, սակայն, եթէ չեմ սխալիր, երբեմն քաշկրտուք և բռնազբօսիկ ըլլալով՝ զոհացուցիչ և համոզկեր լինելու արժանի եղած չեն։

Եթէ արդարակորով ըլլալ պէտք է, և եթէ ըստ քմաց նպատակայարմար քաշքշուկ մեկնութիւն տալէ խորշելու է, կարծեմ բաւական է անգամ մը մաքերնիս բերելը թէ՝ հին հեթանոս բանաստեղծներէն սկսեալ մինչեւ ցնոր ամենէն յետին քերթողաց ու բանաստեղծից սովորութիւնն եղած է՝ նախ և յառաջ, դրուատելիք հերոսին և կամ պարսաւելիք նիւթին վրայ խօսիլ չսկսած, յօգնութիւն կոչել՝ եթէ հեթանոս է քերթողն՝ զՄուսայս, իսկ եթէ Քրիստոնեայ է բանաստեղծն՝ կա՛մ Ամենասուրբ Երրորդութեան Երից Անձանց մին՝ և կա՛մ զՀրեշտակս և կա՛մ Եարբերէն մէկը, և կա՛մ երբեմն դիմառնարար անդգայ իրեր։ և այս բանաստեղծից սովորութիւնը տարաչափօրէն կ'ըսուի «Կոչումն» (լատ. Invocatio), այսինքն յօգնականութիւն կանչելն, որպէս զի կարենայ երգելիք նիւթն յաջող և վայելուչ կերպով երգել կա՛մ յօրինել։

Ըսածնիս հաստատելու համար բաւական է անգամ մը բանալ Հոմերոսի, Վիրգիլեայ, Ովիդեայ, Տանդէի, Թասոյի, Վիտայի, Միլտոնի, Դոնէյլի, Բագրատունւոյ և այլոց առաջին էջերը։

Ա՛րդ, եթէ այս է եղած ընդհանուր կանոն բանաստեղծից, ո՞վ պիտի վարանի ըսել որ՝ Ս. Ներսէս Շնորհալին ա՛րդեօք սոյն կանոնը գործադրե՞ց թէ ոչ։ Կարծեմ բաղմաբանութեան կարօտ չէ Ս. Շնորհալին բանաստեղծ ըսուելու, որուն մի քանի գլխաւոր երկերն մեզի յայտնի կ'ընեն վերոյիշեալ ընդհանուր կանոնէն չի զարտուղիլն. զոր օրինակ. երիտասարդ տարեն գրած դեղեցիկ Եղեսեոյ Ողբին սկիզբն այսպէս կը բացագանչէ դիմառնարար «Ողբացէ՛ք Եկեղեցիք» ալն.։ Հին և Նոր Կտակարանաց ոտանաւորի վերածած ոսկեղինիկ մատեանն կը սկսի՝ «Յիսուս Որդի Հօր Միածին» ալն., նոյնպէս միւս բազմաթիւ գրուածոցը մէջ ըստ պատշաճի։

Գալով այժմ մեր ուսումնասիրած երգին, Ս. Հայրապետս միւնոյն կանոնը գործադրած է, ըստ մեր խոնարհ կարծեաց. այսինքն, երբ կ'ուզէ իր սրբակեաց ու պատուական անձը իրրեւ մեղաւոր ներկայացնել Ժամասացութեան սկիզբը, նախ՝ բոլոր աշխարհը (այսինքն բոլոր աշխարհքիս մարդիկը) իրեն օգնութեան կը կանչէ Բարձրելոյն առջեւ իր մեղաւոր անձը ողբալու.

«Աշխարհ ամենայն,
Առ իս նայեցեալ.
Ախտակից լերուք». ալն.։

Բայց երբ Սրբոց սօնախմբութեանց առթիւ նախ Ամենասուրբ Երրորդութիւնն և յետոյ առ Երիս Անձինս առանձնակի աղօթել կ'ըզձայ՝ կը դիմէ նախ և առաջ բան կանոնի բանաստեղծից կոչումն ընելով առ Որդին Միածին, որպէս զի իրեն օգնէ հաճելի և վայելուչ կերպով երգելու, այսպէս.

«Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա՛։
Բղխումն ի Հօրէ
Բղխեա՛ ի հոգւոյս
Բան քեզ ի հաճոյս։

Հմմտէ՛. Մատաք Դ. 2։ Յայտն. ԻԱ. 23։

Հմմտէ՛. Կողոսի. 3։ Դանձդ ողորմութեան, Դանձիդ ծածկելոյ» ալն. մինչեւ «Երրեակ միութիւն». և Երրեակ միութենէն կը սկսի իր քուն երգը և երգին նիւթը։

Ուրեմն «Առաւօտ լուսոյ» էն մինչեւ «Երրեակ միութիւն» կոչումն է. այլ եւս մնացած տողերն մեկնութեան կարօտ չեն ինչպէս յայտնի է ամենուն։

Դուցէ ոմանց կասկածել տայ «Բղխեա՛ ի հոգւոյս, բան քեզ ի հաճոյս», և ո՛չ «բան ձեզ ի հաճոյս». այս մասին դիտել կուտանք որ, երբեմն Ս. Շնորհալի Հայրապետն իր երգոցը և աղօթիցը մէջ մեծա՛մասամբ առ Որդին Միածին կ'ուղղէ իր խօսքը, ինչպէս «Առաւօտ լուսոյ»ին մէջ, նոյնպէս գեղեցկահիւս «Հաւատով խոստովանիմ» արձակ աղօթից, և վերոյիշեալ «Յիսուս Որդի» գրքին մէջ, որով յայտնի կ'երեւի «բան քեզ ի հաճոյս» ըսելուն պատճառը։

Միայն դիտել կուտանք որ՝ առ հասարակ Ս. Դրոց և Ս. Հարց խօսելու ոճին և ասացուածոց նայելով, գրեթէ միշտ «Արեգակն արդար», կամ «Արեգակն արդարութեան», «Դուռն ոչխարաց»(*), կամ «Դուռն ողորմութեան» կամ «Դուռն կենաց»(**), Որդւոյն Աստուծոյ ըսուած է, որով կասկածի տեղի չի մնար. երկրորդ՝ քննադատութեան կանոն է որ՝ մէկուն գրածը երբ մէին կէտեր կը ներկայացնէ՝ պէտք է նախ՝ նոյն հեղինակին միւս գրութեանցը մէջ փնտուել անոր բացատրութիւնը և կամ անոր նմանօրինակ ասացուածներովն այն մէին կէտը մեկնել. իսկ երբ այս կերպով ալ կարելի չըլլայ, այն ատեն պէտք է դիմել միւս հեղինակաց և նմանօրինակ ասացուածները բաղդատելով լուսաբանել։

Աստանօր թողլով հմտագունից մանրազնին ուսումնասիրութիւնն Շնորհալւոյ Գրոց ի նպաստ մեկնութեանս, կ'ըսեմ, շատ հեռուն չերթանք ըսածնիս հաստատելու համար. բանանք նոյն իսկ մեր խնկաբոյր «Ժամագիրքը», և տեսնենք ի՞նչպէս կը բացասրէ իր քաղցրալուր Քնարին թրթռուն թելերովը նուագելով «Արեւագալի» Ժամերգութեան մէջ։

«Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար» ալն.։

Դարձեալ՝ «Ի Հօրէ ծագումն անճառ,
Արեգակն արդար» ալն.։

Դարձեալ՝ «Դուռն կենաց մտից Յիսուս» ալն.։

(*) Հմմտէ՛. Յովհ. Ա.ևեաբ. ժ. 7—9։

(**) Համեմատէ՛ վերեւ նշանակեալներուն հետ։

Ա՛րդ ենթադրելով որ՝ սոյն Արեւագալի ժամերգութեան երգերն Ս. Շնորհալւոյն գրչին չպատկանին, և ուրիշ Հայրապետէ և կամ Եկեղեցւոյ վարդապետէ գրուած ըլլան՝ դարձեալ Շնորհալւոյն նըպաստաւոր են։

Սակայն ամենադիւրին և մօտիկ մեկնիչն՝ նոյն իսկ Երգիս գլուխը կանգնած կը մատնանշէ մեզի ճշգրիտ բացատրութիւնը ըսելով. —«Տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի երգ աղօթական Ի դէմս Սրբոյ Երրորդութեան, ճաեւ իւրաքանչիւր դիմի Երրորդութեանն առանձնական»։

Ուրեմն սոյն ըսուածին նայելով, նախ ի դէմս Սրբոյ Երրորդութեան՝ «Երրեակ միութիւն, եղելոց խնամող, եւ ինձ ողորմա՛» ելն. և յետոյ առ իւրաքանչիւր դէմքն առանձնակի՝ «Էդ Հայր անսկիզբն, Էակից Որդի, Է՛ միշտ Սուրբ Հոգի». իւրաքանչիւր Անձին ստորագրեօքն հանդերձ.

«Ընկա՛լ զիս գթած (Հայր),

«Ընկա՛լ ողորմած (Որդի),

«Ընկա՛լ մարդասէր. (Հոգի)· կ՛ուղղէ իւր Աստուածահաճոյ աղօթքը Ս· Հայրապետս. իսկ սոյն յիշեալ տողերէն վերջը՝ գրեթէ բոլոր մնացած տողերն առ Որդին ուղղած է ինչպէս ամէն կարդացող կը տեսնէ, որով կ՛արդարանայ մեր ստուգամերձ (թէ ոչ ճշգրիտ) մեկնութիւնն թէ՝ ամբողջ առաջին տողերն մինչեւ «Երրեակ միութիւնն» առ Որդին ուղղեալ կոչումն է. նոյնպէս կ՛արդարանայ «բան քեզ ի հաճոյս»ի նկատմամբ ըսածս. բայց եթէ աւելցնենք վերեւ յիշած մի քանի ասացուածոցս Որդւոյն Աստուածոյ յատուկ լինելն՝ կը հարթուի ո՛եւէ դժուարութիւն, և քաշկրտուք մեկնութեան տեղի չի մնար։

Ձեմ գիտեր ի՞նչ պիտի ըսեն ու գրեն Պատ. «Հնախօս»ն ու «Հնասէր»ը այս մեկնութեանս նկատմամբ. կը փափաքիմ աւելի ճշգրիտն իմանալ, եթէ կայ։

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ՈՄՆ

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Եաղոտը՝ զէհնէ, եարը սապահ ալաֆ. սաաթ 9 1)2 տա, Բանկալթիէ Վիէննա Մխիթարեանլարը քիլիսէսինէ վէ պատէհու մէքթէպլէրի սալօնընտա պիր զիյնէթ իճրա օլունաճագ տըր։ Պու զիյնէթ, մէքթէպի մեզքիւրը, կՀնճի սէնէի աէվրիէի թէէսսիսիէսի միւնասիպէթիյլէ պիր թէչէքքիւր տուսը սգունմագտան, վէ խրիթամընտա չակիրտանտան վէֆաթ ելմիշ օլանլարըն խթիրահաթը բուհու իչին իճրաի ային օլունմասընտան, վէ պատէհու սալօնտա պիր մէքթէպ էյլէնճէսի իճրասընտան իպարէթ օլաճագ տըր։

Պինապէրին մէքթէպի մեզքիւրը գատիմ չակիրտանլյա չիմտիքի չակիրտանը ֆամիլեալարընա տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմիշ օլմազլէ, միւմանիէյհիւմին՝ իչպու տավէթէ իճապէթլէ, քէնտիլէրին թալիմ ու թէրպիյէսի խուսուսընա պէզլի վիճուտ վէ սարֆը զէհին ելմիշ օլան մեզքիւր մէքթէպին հէյհէթի իտարէսի գարշըսընտաքի վազիֆէյի մեգասրիշինասէյի իյֆա իտէճէքլէրի չիւպհէսիզ տիր։

** Սալը կիւնիւ տախի Անարատ Յղութիւն եօրթուսը օլմասը վէ Բանկալթիէ քեայնի Վիէննա Մխիթարեանլարը քիլիսէսինին եէվմը մախսուսը պուլունմասը հասէպիյլէ, օ կիւնիւ սաաթ 4 1)2տա, Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի թարֆընտան մութանթան սուրէթէ Գուտտասը չէրիֆ թագտիս իտիլէճէք, վէ ագշամ սաաթ 10տա, միւշարիէյհ հազրէթլէրի հազըր օլաուգլարը հալտէ, իճրաի ային օլունաճագ տըր։

Օ կիւնիւն եօրթու օլմասը վէ քիլիսէնին եէվմը մախսուսը պուլունմասը նազարը տիգգաթա ալընտըղը կիպի, Վիէննա Մխիթարեանլարընն տախի, գօճա պիր թէմ էհալիսինին վէզաիֆի տինիէ վէ ռուհանիէսինի իճրա իթմէք իւզրէ, կիճէ վէ կիւնտիւզ ռահաթլարընը թէրքլէ, ֆէտաքեարանէ չալըշմալարընա գարշըլըգ, հիչ օլմազսա պէօյլէ ֆըրսաթլարտա, թէրթիպ իթտիքլէրի զիյնէթլէրտէ պուլունարագ, մուգապէլէյի մանէվիյէ իյֆասը՝ միւգթէզաի համիյէթտէն օլտուղընտան, տինտարան վէ համիյէթմէնտանը էհալինին, սալը կիւնքի զիյնէթի ռուհանիէտէ հազըր պուլունմայը վազիֆէ ատտ իտէճէքլէրի մէմուլը գավի տիր։

** Պու կիւն, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի Մեծ-Ժողովրդապետի Գերշ. Նիկողայոս Ծ. Վ. Պագչեանընն իսմի կիւնիւ օլտըղընտան, սապահլայընն Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի սալօնընտա, քիլիսէսնին Հոգաբարձութիւն վէ Թաղ. Խորհուրդ աղալարըյլա տիկէր մէմուրլարը, վէ սարի պաղը ռուհանի վէ ճիսմանի զէվաթ, միւմանիլէյհէ բէմի թէպրիքի իյֆա իթտիքլէրի կիպի, քիլիսէ մէքթէպի չակիրտանը տախի մուալիմլէրիյէ կէլէրէք, էրմէնիճէ, թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա նութգլար իրատը, վէ կիւզել պիր նաղմէ թէրէննիւմիյլէ, Պագչեան Վ. ֆն՝ էօթէտէն պէրի մէզքիւր քիլիսէնին ինթիզամ վէ բարլագլըղը վէ իչպու մէքթէպլին իսլահ վէ թէրբագգըսը վէ չակիրտանընա կէօսթէրտիկի քէտէրանի իհթիմամտան տօլայը ուպուտիյէթ վէ թէչէքքիւրաթը մախսուսէլէրինի արզ ու պէյան իթմիշլէր տիր։

Միւմաթլէյհ Պագչեան Գերյարգելի՝ չակիրտանը միւնասիպ նասիհաթլար իլէ թէչվիգ իյլէմիշ տիր։

Էօյլէտէն սօնրա, Կ-Բաթրիգ ռիւթպ էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան պիր՝ թէպրիք գարթը կէօնտէրիլտիկի կիպի, Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլար հազարաթը իլէ բէք չօգ միւթէհաիզանը ըէհապէյն վէ միւթէպէր զէվաթ՝ Պագչեան Գերյարգելինին խանէսինէ պիւէ ազիմ, բասիմէի թէպրիքի իյֆա իյլէմիշլէր տիր։

** Երմէնի բաթրիկի ռիւթպ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրի՝ կէչէն կիւն մապէյնի Հիւմաեունա կիթմիշ տիր։

** Գուտսը չէրիֆտէ քեային Երմէնի մանասթիրընընն սուրէթի իտարէսինի թէտգիգէ մէմուր օլմուշ օլան գօմիսիօնընն բաբօրթը՝ կէչէն կիւն Երմէնի բաթրիգխանէսինտէ, բաթրիգ ռիւթպ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրինին թահթը ռիեասէթինտէ միւթէչէքքիւլ Բաթրիգխանէնին Մէճլիսի միւսթէլիթինտէ օգունմըշ, վէ ուզուն պիր միւզաքէրէաէն սօնրա, էվվէլա՝ մանասթիրընը 20,000 լիրա պիր պօրճու օլմուշ օլմասընընն սէպէպլէրինի անլամագ իչին թահզրգաթ իճրասը, վէ սանիէն՝ մանասթիրընը պիլ ճիւմլէ թէվապի վէ միւլթէմիլաթընընն վարիտաթ վէ մէսարիֆ պիլանչօսընընն թանզիմի գարարլաշտիրըլմըշ տիր։

** Տիւն էօյլէն էսնաէրինտէ, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինին գաբուլարը գաբանարգտան սօնրա, գօլթուղը ալթընտա պիր պօղչա օլարագ, քիլիսէտէն չըգան պիր քիմսէ, պիւյիւք գաբունընն գօլ տէմիրինի գալտըրմագտա իքէն, ժամկոչլարտան Ռուբէն աղա, մէրգումընն, քիլիսէյէ կիրէրքէն պօղչալը օլմատըը հալտէ, չիմտի եէտինտէ պիր պօղչա պուլունմասընտան չիւպհէլէնէրէք, հէման տիկէր ժամկոչը վէ սաիր խատէմէյի չաղըրըպ, մէրգումը տէրտէթ իթմիշ, վէ պօղչա աչըլըրընընա, Յիսուս Փրկիչ խորանը էօնիւնտէքի խալը օլուպ, սարիգին, քիլիսէտէ քիմսէ գալմատըը պիր զէմանտան խթիֆատ իլէ, իչպու սիրգաթը իճրա իթմիշ օլտուղը անլաշըլմըշ, վէ քէյֆիեէթ թագսիմ մէրքէզինէ՝ խապէր վէրիլէրէք, սարիգ՝ զապրթայա թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Էվվէլճէ վուգուտ պուլմուշ օլան վէ 100--150 ղշ. գէյմէթինտէ պիր մասնատուփտան իպարէթ պուլունան տիկէր պիր սիրգաթըն ֆանիլ տախի մէրգում օլտուղը գավքէն զանն իտիլտիկինտէն, զապրթաճա իճրաի թահգրգաթ օլունմագտա տըր։

ՐԷՃԱ

Թաչրալարտա զաղէթամըզա տպօնէ օլան զէվաթը միւհէթէրէմէտէն ապօնրման վատէէրի հըլուլ իթմիշ օլանլարընը, տէվամմընը արզու իթտիքլէրի հալտէ, ապօնէլիք պէտէլէրինի կէօնտէրմէլէրի ըէճա օլունուր։

ՐԷՍՄԻ ԻԶՏԻՎԱՃ

Եարընքի բազար կիւնիւ, սաաթ 9տա, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ, միլլէթիմիզ միթէպէր ֆամիլեալարընտան մուսիգի մուալլիմի Սինանեան Գրիգոր էֆ.նին մախտումը Անտոն էֆ. Սինանեան իլէ տավա վէքիլի Մարտիրոսեան Գէորգ էֆ.նին քէրիմէսի Օր. Էօժէնի Մարտիրոսեանընն ըէսմի իզտիվաճլարը իճրա օլընաճագ տըր։

Օր. Էօժէնի Մարտիրոսեան՝ պիր գաչ լիսանա վէ էլ հիւնէրլէրինէ աշնա, թէրպիէ վէ նէզաքէթ սահիպէսի օլտուղու վէ հիւանի իտարէի պէյթիէ իլէ ֆամիլեաճա հուսուլը սաատէթ ու ըէֆահ իչին, պիր գատընտան պէքլէնիլէն էվսաֆ ու խասաիլի մէմտուհէեէ մալիքէ պուլունտուղու կիպի, Անտոն էֆ. Սինանեան իսէ, բէտէրի վէ պիւիւք պիրատէրի Յարութիւն էֆ. Սինանեան կիպի էրպասը մուսիգիտէն վէ պիլիասսա քէման վէ բիանո իլէ իճրաի թէղանիեաթ իտէն էրպասը իսթիհսատան օլուպ, ախիրէն Բարիզ տախի կիտէրէք, ֆէնոնը մէզքիւրը իքմալ իթմիշ, վէ չէհրի մէզքիւր մէչահիրի մուսիգիչինաանը թարաֆընտան թագտիր օլունմուշ՝ հիւսնի ախլէագլէ մութասբֆ վէ զայեուր պիր կէնճ օլմասըյլա, հասըլ օլաճագ բէվապրթը իզտիվաճիէտէն տօլաեը թարաֆէյնի թէպրիք իտէրիզ։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԱՎՍԹՐԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒՆԸՆ ՆՈՒԹԳԸ. — Դեկտ. 16 թարիխիյլէ Վիէննատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ավսթրիա-Մաճար իմբէրաթօրը՝ Ցէլէկասիօն մէճլիսլէրի ըէյիսլէրի թարաֆընտան իրատ օլունան նութգլարա ճէվապէն, իրատ իյլէտիկի նութգտա, օն ֆէչիւնճիւ Լէօն Բաբատան պահս օլունուպ, պիւթիւն Գաթօլիք աչէմինին միւթէվէֆաի ֆիշարիլէյհ հազրընտա պիւյիւք պիր հիւրմէթ բէրվերտէ իթտիկի պէեան իտիլտիքատէն սօնրա, Ավսթրիա տէվլէթինին ահվալը խարիճիէսինէ նազը քէլամ օլունարագ, կէչէն սէնէ իթթիֆագը միսէլլէսին թէճտիտի հասէպիյլէ, Ավսթրիանընն ահվալը խարիճիէսի մուճիալը մէմնունիյէթ օլտուղը իֆատէ իտիլմիշ, վէ նութգա չու եօլտա տէվամ օլունմըշ տըր։ «Բօլիթիգամըզը՝ միսէլլէմ օլան վէ մուհաֆաղասը պիկճէ դարարլաշտըրըլմըշ պուլունան պու էսասը, եէնիտէն թահգիմ գըլընմըշ տըր։ Ռուսիա աէվլէթիյլէ պէյնիմիզտէ մէվճուտ օլան սամիմի իթիլաֆը նէթիճէսի օլարագ, բօլիթիգա մէսէլէլէրինին սուլհէն թէսվիէ իտիլէպիլէճէկի գավիէն մէմուլ տըր։ Ահվալը հազըրէտ Ավսթրիա իլէ Ռուսիա, հիչ պիր արզուի խօտպլինանէ բէրվերտէ իթմէյիպ, անճագ էվրօբանընն մէնաֆիի տաիրէսինտէ սուլհ ու տսայիշի ումումինին թէէմինի մուհաֆաղասընա արզուքէշ պուլունմագտա տըրլար։ Հիւքիւմէթիմ, տիկէր պիլճիւմլէ հիւքիւմէթլէր իլէ տէ միւնասէպաթը տօսթանէտէ պուլունուպ, պու սէնէ, սէվկիլի միւթթէֆիգիմ Ալմանիա իմբէրաթօրը իլէ Ռուսիա Զարը վէ Ինկիլթէրրա գրալընընը զիեարէթլէրի, վէ պէօյլէճէ պիզզաթ հիւքմտարան պէյնինտէ իճրա օլունան միւլագաթլար՝ պու պապատէ մէմնունիյէթպախշ պիր տէլիլ թէչքիլ իտէպիլիր։»

Նութգը մէզքիւրընը խաթիմէսինտէ, Ցէլէկասիօնլարա, վազիֆէյի մէմուրէլէրինի էմրի պասիրէթ, իհթիեաթ վէ համիյէթլէ իճրա իթմէլէրի թավսիյէ օլունմըշ տըր։

** Մաճար Ցէլէկասիօնընընն ումուրը խարիճիէ էնճիւմէնի՝ Ավսթրիա-Մաճար խարիճիէ նազրը գօնթ Կօլուխօվսքինին պէեոնաթընը ալգըշլար իլէ թէլագգը իթմիշ, վէ խարիճիէ պիւտճէսինին միւզաքէրէսի էսնասընտա պու պապատէ մուպահասա իթմէյի գարարլաշտըրմըշ տըր։ Գօնթ Կօլուխօվսքի՝ ինթիֆագը միսէլլէսին թէճտիտ իտիլտիկինի զիքր իլէ, պու սայէտէ տէվլէթին մէնաֆիի սիյասիյէսի միսթագպէլէնթահթը թէէմինէ ալընտըղընը սէօյլէմիշ տիր։ Պատէհու Ռուսիա իլէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը տօսթանէնին պիր գաթ տահա գավիլէյմէսի սայէսինտէ, սուլհը ումումի թէէմիննաթընն արթմըշ օլտուղընը անլաթմըշ, վէ Ռումանիա իլէ Եունանընն հարէքէթի միսթագիմանէլէրինի սէնա իթտիկի կիպի, էճնէպի հիւքմտարլարընն Վիէննայը զիեարէթ իթտիքլէրինի վէ պու զիեարէթլէրին մահիյէթի սամիմանէսի՝ Ավսթրիա-Մաճար տէվլէթիյլէ տիկէր էճնէպի տէվլէթլէրին միւնասէպաթը հասէնէսինի թէչքիլ իթտիկինի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ԻԼԷ ՃԱՊՕՆԻԱՆԸՆ ԻԹԻԼԱՃԸ. — Լօնտրա 17 դեկտ. Ռուսիա իլէ Ճապօնիա արասընտաքի իսթիլաֆ, եալընըզ իքինճի տէրէճէսէ էհէմմիեէթի հայիզ պաղը նօգթալար միսթէսնա օլմագ իւզրէ թէսվիէ գելընարագ, իքի տէվլէթ պէյնինտէ իթթիֆաֆ հուսուլէ կէլտիկինի Ցէյլի Մէյլ զազէթասը խապէր վէրիեօր։

Բէթրէսպուրկ. — Ագսաի Ճարգ իչլէրինին մէճլիսի՝ Ռուսիա իլէ Ճապօնիա մէսէլէսի հագգընտա իճրաի միւզաքէրաթ իթմէք իւզրէ դեկտ. 20տէ (եարը), Զարը թահթը քիեասէթինտէ իճիմնա իյլէեէճէք տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ. — Պէրլին 17 դեկ. — Իմբ. Վիլհէլմ քէսպի իֆագաթ իթմիշ օլտուղընտան, Ցանիմարգա գըրալը Գրիսթիանը իսթիդպալ իթմէք իւզրէ, պու կիւն Բօյտամ ըսթասիօնա կիթմիշ տիր։ Իքի հիւքմտարլար՝ Պէրլինտէն կէչտիքլէրի սըրատա չէվգէ ալդըշլանմըշլար տըր։

Բարիզ. — Բէյսի վիւքէլա սապգ Մ. Վալտէք-Ռուսօ՝ ագ ճէյէր խասթալըղընտան վէ սարըլըգտան վիւզտարըպ տըր։

Մարսիլիա. — Ցիւն Մէրսիլիա լիմանընտա զուհուր իտէն պիր հարիգատ 4 քիշի եարալանմըշ տըր։ Գարպիւր տը գալսիօմ եիւքլիւ պիր սեֆինէնին թուսթուշմասը իւզէրինէ, թուլումպաճլար՝ եառկընը սէօնտիւրմէյէ մուվաֆագ օլամամըշլար տըր։

** Սօն խապէրլէրէ նէզարէն, հարիգ սէօնտիւրիւմիւշ վէ գարպիւր տը գալսիօմ եիւքլիւ օլան սէֆինէ դարգ օլմուշ տըր։ Հարիգի մէզքիւրտէ 10 քիշի թէլէֆ վէ 2 քիշի ժէճրուհ օլմուշ տըր։

Բօմա. — Իթալիա իլէ Թիճարէթ մուահէտէսի ադտինէ մէմուր օլան մուրախիասալար, պիր գաչ կիւնդէն ավտէթ իտէճէքլէր տիր։ Մէզքիւր մուահէտէնին ադա օլընաճաղը բէք տէ մէմուլ օլունմաեօր։

** Գարտինալլար մէճլիսի յոյնվ.

18տէ իճթիմա իտէճէք տիր։ Պէշ սէր. բիսգօքսա գարտինալլըգ ըիւթպէսի վէրիլէճէք տիր։

Աթինա.— Եունան գապինէսի իս. թիֆասընը վէրմիշ օլաբըլընտան, Մ. Թէօթօքիս՝ եէնի գապինէնին թէշ-քիլինի աէրէօհոտ իյլէմիշ, վէ պու կիւն մի-խթէլիֆ ֆըրգալարըն ըէիս. լէրիյլե իսթիշարէ իթմիշ տիր։ Միւ. մանիլէյհ՝ պէյիւք պիր էքսէրիյէթ պուլաճաղընը իւմիտ իտիեօր։ Տէլի. եանի ֆըրգասը՝ բարլամէնթօնըն տա-ղըաբլմասընը թալէպ իթմէքտէ տիր։

Բէթրէսպուրկ. — Թականրօգտա 3 կիւնտէն պէրի տէնիզին սույը՝ պիր գաչ վէրսթ մէոաֆէտէ սահիլ-տէն օ գատար չէքիլմիշ տիր քի, տէնիզին ալթը կէօրիւնիւեօր։ Լի-մանտա ավիմ պիր թէլաչ հիւքմիթ-մէքտէ տիր։

Բարիզ.— Գաթը պիր սիս նէթի-ճէսի օլարագ, իքի էլէքթրիգլի թը-բամվայլար արասընտա պիր միւսա. տէմէ վուգու պուլմուշ վէ 7սի ա-ղըը օլարագ 19 քիշի եարալանմըշ տըր։

Լոնտրա 18 դեկտ. — Թօքիօտան պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ կէօ. րէ, Ճաբօնիա հիւքիւմէթի՝ Ռուսիա-նըն ճէվապընը դայրը քեաֆի ատտ իթտիկինտէն, մէթալիպինին թէմա. միյլե թէրվիճինի թալէպէ գարար վէրմիշ տիր։

*** Բէքինտէն ալընան թէլէկրաֆ խապէրլէրինէ կէօրէ, Զին հիւքիւմէ-թի, եագընտա Ռուսիա իլէ պիր մու. հարէպէյէ հազըրլանմագ իւզրէ, է. եալաթտաքի պիլճիւմէ մէմուրլարը-նա կիզլի թալիմաթ վէրմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գարինի սանիի ճէնապը Շէհրի. եարի՝ ֆէրիզանը քիրամտան Նուրի բաչա հապրէթլէրինէ ըիւթպէի սա-միէյի միւշիրի, Սիրքէճի իսկէլէսի վէ Ռումէլի չըմէնարքէրլէրի ռուսումաթ միւտիրի Մէհէմմէտ Հուրրէմ պէյ իլէ Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զազէթալա-ը մուհարրիրլէրինտէն Սէլիմ Հիւսնի էֆ.յէ վէ Թահրիրաթը խարէճիէ գա. լէմի խիւլէֆասընտան Իզզէտտին պէյ էֆէնին հայիզ օլտուղը ըիւթպէյի իլ-միէսինին միւլքիէյէ թահվիլիյլէ էօհ. տէսինէ ուլէա սանիսի, Տէրիսաատէթ բօսթանճիսի մուայեէնէ վէ թէտ. զիգ պաշ մէմուրը Սալիհ էֆ. իլէ կէմրէյլիք գայմագամը Լութֆի էֆ.յէ, Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի ֆապրիգա միւտիրի Ֆէրիտ պէյէ, վէ Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զազէթալարը մուհարրիրլէրինտէն Բասիմ պէյէ սանիէ սանիսի ըիւթպէյէրի թէվճիհ. Խատէմէի խասսա Շահանէ ֆէրիգի Հիւսէյին բաչաեա մուրասսա Օսմ., եավէրանը հազրէթի Բատիշահիտէն Սթօգօլմ սէֆիրի Շէրիֆ բաչայա մու-ըասսա Մէճ., Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի մուհասէպէճիսի Միւհիմ. տին պէյէ Զնճի Օսմ., Տէրիսաատէթ Պիասյէթ մանքէմէսի միւտտաիի ու. մումիսի Նէճմէտտին էֆ.յէ Զնճի Մէճ., Մալիւմաթ վէ Սէրվէթ զա-զէթալարը մուհարրիրլէրինտէն Բա-սիմ պէյէ 4իւնճիւ Օսմ., Մաթպուա-թը տախիլիէ խիւլէֆասընտան Էսատ պէյէ 4իւնճիւ Մէճ. նիշանլարը, Թօք. հանէի ամիրէ էվրագ միւտիրի Ռի-ֆաթ պէյ իլէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի մուավինի Սինապեան Մը. կըրտիչ էֆ.յէ ալթուն վէ կիւմիւշ Իմթիեազ, Ռուսումաթ միւֆէթթիշ-լէրինտէն Խալիտ էֆ.յէ ալթուն Լի. եագաթ միտալեալարը իհսան պույ. րուլմուշ տըր։

ՊԱՂՏԱՏ ԽԱԹԹԸ ՔԷՊԻՐԻ

Պաղտատ խաթթը քէպիրի մէճլիսի ի-տարէսինին՝ սալը կիւնիւ, Գալաթասա Անատօլու տէմիր եօլու գումբանիասընին իտարէխանէսինտէ վուգու պուլան իճթի-մաը հագգընտա պաղը մալիւմաթ վէրմիշ իտիք։ Պու պապտէ աթիտէքի թաֆսիլաթ ալընմըշ տըր.

1.— Մէճլիսի իտարէնին 19 աղասը զաթէն թայերն իտիլմիշ իսէ տէ, 27 եէ իպլաղ իտիլմէք իւզրէ 8 աղա տահա թայ-երն իտիլմէսի լազըմ կէլտիկինտէն, ինթի-խապա թէշէպպիւս իտիլէրէք, աթիտէքի զէվաթը թայերնի միւնասիպ կէօրիւլմիշ տիւր.

Տիւյունը ումումիէ մէճլիսի իտարէսի աղասընտան Համտի պէյ, Պանգը Օսմանի միշավիրի Բանճիրի պէյ, Պետրոս էֆ. Ա-զարեան, Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի միշավիրի Հոնէ էֆ., Մ. Վայս, Մ. Էօս-թաշ Էվեէնիտի վէ Մ. Գարլօ Էսթերլէ։

2.— Պիր հէյհէթի իտարէ թէշքիլի մու-գարրէր օլտուղընտան, հէյհէթի մէզքիւրէ պէր վէճճի աթի վիճուտէ կէթիրիլմիշտիր. Բէյիս՝ Տայչպանգ միւտիրի ումումիսի Մ. Կվիննէր, ըէիսի սանի՝ Օսմանը պանգասը միւտիրի ումումիսի Մ. Տրֆէս վէ Տիյու-նը ումումիէ մէճլիսի իտարէսի աղասըն-տան Ալման տահինէրի վէքիլի Մ. Թէսթա, հէյհէթի իտարէ վէքիլի՝ Անատօլու չըմէն. տրֆէր գումբանիասը ումումի տիրէքթօրը Մ. Զանտէր, հէյհէթի իտարէ վէքիլի մուավինի՝ Անատօլու չըմէնտրֆէր գում. բանիասը միւտիրի ումումի մուավինի Մ. Հիւկնէն։

3.— Իմթիեազընի՝ Անատօլու չըմէնտը-ֆէր գումբանիասը թարաֆընտան Պաղտատ տէմիր եօլու գումբանիասը Եէնի չիրքէ-թինէ տէվրի մուամէլաթը իճրա, վէ պու պապտէքի մուգավէլէնամէլէր թաաթի օ. լունմըշ տըր։

4.— Մ. Մաքէնզէնին թահթը իտարէ-սինտէ պուլունան ինչաաթ չիրքէթինին մուամէլաթը նիզամիէյի թէշքիլէսի իք-մալ իտիլմիշ տիր։

5.— Պաղտատ խաթթը քէպիրի իլին Տայչպանգ, Պանգը Օսմանի, Վիյէնէր Պանգ վէ Դրէտի Սիւիս նամ պիւյիւք պան-գալար մարիֆէթիյլէ ագտ օլունան հէյհէ-թի մալիէ իլէ միւնագրտ մուգավէլէնամէ թաստիգ օլունմըշ տըր։

6.— Ալէաթը միւթէհարրիքէ սաթըն ալընմասը հագգընտա թէաթիի էֆքեար իտիլէրէք, պաղը գարարլար վէրիլմիշ տիր։

7.— Մ. Կվիննէրին թահթը ռիեասէ-թինտէ օլարագ հիսէտարան մէճլիսինին եագընտա ֆէվգէլատէ պիր իճթիմա ագտ իյլէմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

Իշպու մալիւմաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, չիրքէթին չէրաթի թէշքիլէսի հագգընտա ալեազատար հէյհէթլէր արա-սընտա պիր իթիլաֆը ումումի հուսուլէ կէլմիշ օլտուղը քէմալը մէմնունիյէթլէ կէօրիւլմէքտէ տիր։

*** Մ. Կվիննէր թարաֆընտան սալը ագշամը, եէնի չիրքէթին մէճլիսի իտարէ-սի աղասընա միւքէլլէֆ պիր զիեաֆէթ վէրիլէրէք, պուռնտա Մ. Տրֆէս իլէ գօ-մանտան Պէրժէ, Համտի պէյ, Բանճիրի պէյ, Տր. Զանտէր, Պետրոս էֆ. Ազար-եան, Մ. Վայս, Մ. Լէօնիասս Զարիֆի, վէ սաիր պաղը զէվաթ հազըր պուլունն-մըշլար տըր։

*** Մ. Կվիննէր իլէ Մ. Տրֆէս, բէնչ. կիւնիւ մապէյնի Հիւմայունա ազիմէթլէ, արզը բասիմէի վէտա իթտիքտէն սոնրա, Պապը Ալիսէ կիւեէրէք, Սատրազամ հազ-ըէթլէրինի վէ վիւքէլաի ֆէխամ իլէ պաղը ռիճալը քիրամ հազարաթընը զիեարէթ իթմիշլէր, վէ օ կիւնիւ Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա հարէքէթ իյլէմիշլէր տիր։

Բանճիրի պէյ իլէ մուավինի Իլիաս պէյ, Մ. Զանտէր, Մ. Հիւկնէն վէ Շարգ տէ-միր եօլը սիրէքթօրը Մ. Կրօս, Պանգը Օսմանի վէ Տիւեունը ումումիէ մէմուրլա-ընտան պաղը զէվաթ՝ Սիրքէճի ըսթասիօ-նընտան միւշարիլէյհիւմայը թէչեի իյլէ-միշլէր տիր։

Միւշարիլէյհ Մ. Տրֆէսին զայպուպէ-թի բէք ազ սէվամ իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ բէսմի ալիսինի թէմա-չա իթմէք իւզրէ, տաիրէի ֆախիրէտէ Գարասաղ վէ Սըրպիա մասլահաթիիս-ղարլարը վէ 15 գատար միւթէպէրանը է-ճանիպ տախի՝ սէտ իւզէրինտէքի պաղչէ-տէ պուլունմըշլար վէ պիլ վասըթա նաիլի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմըշլար տըր։

—Տիւն ագշամ Իրան սէֆիրի մապէյ-նի Հիւմայունա տավէթ պույրուլարագ, իֆթար իյլէտիքտէն սոնրա, չայեան պույ-րուլան միւսաատէի սէնիէ իւզէրինէ սու-ըէթի զայրը բէսմիէտէ հուզուրը հազրէ-թի Բատիշահիյէ գապուլ օլունմըշ տըր։

Սէֆիրի միւշարիլէյհ իլէ պիրլիքտէ սէֆարէթ պաշ թէրճէման վէ պաշ քեա-թիպի Յովհաննէս խան պուլունմըշ տըր։

—Խայրաթխանէլէրէ խայրխանան թա-բաֆընտան իհսան իտիլէճէք էվլաքա այտ բէսմի սէնէտլէրին պունտան պէօյլէ տօղ-րուտան տօղրու մէզքիւր խայրաթխանէլէր նամրնա թանզիմի խուսուսընին Շուրաի տէվլէթճէ գարարկիր օլտըղընը եազմըշ ի-տիք։ Բուսմ ճէմաաթը խայրաթխանէլէրի ագարաթընա այտ սէնէտաթը բէսմիյէնին թանզիմի մուամէլէսինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, Բաթրիգխանէտ պիր գօմիսիօն թէշքիլինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Շէհրիմիզ տախիլինտէ պաղը մա-հալլէրտէ չիչէք խասթալըղը զուհուր իթ-տիկինտէն, Բուսմ բաթրիգխանէսի մէա-րիֆ գօմիսիօնը թարաֆընտան Բուսմ մէք-թէպլէրի միւթէվէլլի հէյհէթլէրիյլե միւ-տիրլէրինէ խիթապէն նէշր օլընան պիր թահրիրաթը ումումիէտէ, թալէպէյէ աշը մուամէլէսի իճրա իթտիրիլմէսի թավսիէ վէ աքսի հալտէ մէսուլ թուրթուլաճագլա-ը պէեան գելընմըշ տըր։

—Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումի-սի սապրգը Մ. Կ. Օպուանօ հագգընտա-քի թէվէճճիհաթը հազրէթի Բատիշահի-յէ տէլիլ օլմագ իւզրէ, միւշարիլէյհին զէվճէսինէ 1ինճի ռիւթպէտէն Շէֆգաթ նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Միւտիրի ճէտիտ Մ. Տրֆէսին կիւվէ-յիսի եիւզ պաշը Մ. Տըլօնա Յիւնճիւ Մէ-ճիտի վէ միւմայիլէյհին քէրիմէսինէ Զնճի Շէֆգաթ նիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

)(93)(

ՊԻՔՔԷՍ ԳԱՏԸՆ

Կօվէն.— Իշթէ օ մուամմա չու տըր.

«Պահսընը իթտիկիմ միւրէպպիէյի զանն իտէրսէմ պուլտում։

Մարսէլ. — Սահիհ մի... քիմ տիր։

— Անլամահօրմուսընըզ։

— Խայր։

Ժագ Կօվէն՝ կէնճ գատընը էլինի թու-թուպ, եիւզիւնէ պագարագ,

— Եալընըզ պիր գատընը՝ էվլատընը թէրպիյէ իթմէյէ հագգը վար տըր. օ տա վալիտէսի տիր, տէտի։

— Ահճայիպ, պո՞ւ մու տուր տիւչիւն-տիւկիւնիւզ... ֆագաթ բէք էյի պիլիր-սինիզ քի, պու չէյ գապիլ տէյիլ տիր, վէ իճրասը գապիլ օլմահան թասավվուրընը՝ քէտէրիմի, ահբարըմը թաղէլէմէքտէն պաշգա պիր չէյէ կարամազ։

— Պու չէյ նի՞չին միւմքինսիզ օլսուն, վէ թասավվուրըմ նի՞չին գապիլի իճրա ոլմասընը։

«Սիզի թէէմին իտէրիմ քի, պու խու-սուսը ճիտտէն տիւչիւնտիւմ, վէ սիզճէ զարիպ կէօրիւնէն իշպու թէքլիֆի էէմ-միեէթսիզլիքլէ պէյան իթմէեօրում։

— Ֆլէրթ ֆամիլեասընընը գուրպանը օլտուղըմ, վէ օ ֆամիլեա թարաֆընտան հագարէթ վէ ատավէթլէ թաագիպ իտիլ-տիկիմ հալտէ, էվլէրինէ կիրէպիլմիշիմ։

— Սիզի թանըմազլար. նէ՛ իհթիեար տիւչէս, նէ՛ տէ կէնճ տիւչէս սիզի ասլա կէօրմէմիշ տիրլէր... Պէն սիզի ճանլէրէ, սախթէ պիր իսմլէ թագտիմ իտէճէյիմ...

— Էյ տիւգ... օնու. ունութտունո՞ւզ-մը, ազիզիմ. օ պէնի թանը։

«Պանա պու գատար ճէֆա չէքտիրմիշ օլան, ֆագաթ ինտիմտէ գաթան էհէմմի-եէթի գալմահան օ ատէմի թէքրար կէօր-մէեէ, հայտէ ֆարզ իտէլիմ քի, վալիտէ-լիք մուհապպէթիյլէ պէն բաղը օլսամ, անընը, պէօյլէ զարիպ վէ միւշքիլ պիր հա-լէ գաթլանաճաղընը մէմուլ իտէ՞միսինիզ։

«Պունտան պաշգա ֆարզ իտէլիմ քի, նիհահեէթ իզտիրապը գալպինտէն թահրիք օլունարագ, վէ հագգըմ պուլունան մէ-սերբէթլէրտէն պէնի ուզուն միւտտէթ մահ-ռում իթմէք իսթէմէեէրէք, քէնտիսի պու գօմէտիայա գաթլանսըն. ֆագաթ պէնի կէօրմէսի՝ քէնտիսի իչին թէհամմիլ օլուն-մազ վէ թահգիրամիզ պիր հալ օլաճաղը-նը տիւչմէնմէտինիզ մի։ Անընը գարշըսընտա պուլունմագըզըմ՝ սաղ սաղ քէնտի-սինի թէէտիպ վէ թայեիպ տիմէք տիր։

— Օ սիզի ասլա կէօրմէեէճէք տիր։

— Հալպու քի պէն Հուլպագտա օլա-ճաղըմ, քէնտիսի տէ օրաեա էէլէպիլէճէք տիր։

— Եվվէթ, կէլէպիլէճէք տիր, ֆագաթ սիզի կէօրէմէեէճէք տիր։

— Տիմէք քէնտիմի կիզլէմէքլիկիմ լա-զըմ կէլէճէք տիր։

«Սիզին կիպի ագիլ, քեամիլ վէ միւ-տէպպիր պիր քիմսէ, գապիլի իճրա օլ-մահան պէօյլէ պիր թասավվուրը նա՞սըլ տիւչիւնէպիլիր։

— Հալպու քի պու թասավվուր սայէ-սինտէ պիր կիւն էվլատընըզընն եանընտա եաչաեապիլէճէքսինիզ... չէօյլէ քի զա-յէթ հիւզնէնկիզ վէ սիզճէ հէնուզ նամա-լիւմ պիր վագրա, թասավվուրըմը մէմու-լինիզտէն զիեատէ իմքեան տէրէճէսինէ գօյմագտա տըր։

— Նէ՞ կիպի վագրա։

— Շու էսնատէ, տիւգիւն կէօզլէրի զայպ օլմագ թէհլիքէսինտէ պուլունուեօր։

— Միւմքին մի տիր։

— Մէչհուր պիր կէօզ թապիպի իլէ պիրլիքտէ իսթիչարէ իթտիք. պու թա-պիպ՝ տիւգիւն կէօզլէրի զայպ օլաճաղընը գաթի սուրէթտէ պէեան իյլէտի։

«Տիւգ, Ալժէտէ օլտուղը զէման պա-չընըն եարըլմասը իւզէրինէ, կէօզ սինիր-լէրի քէօթրիւմիւնէ տիւչար օլարագ, ֆէն-նի թրպպըն պունա գարշը պիր չարէսի օլ-մասընը անլաշըլմըշ տըր... էյհասըլ պի-չարէ տիւգ տը Ֆլէրթին պիւսպիւթիւն կէօզլէրինի զայպ իթմէսի, ազ կիւնտէն, նիհահեէթ պիր գաչ այտան վուգու պուլա-ճագ տըր... Իմտի, սիզի կէօրէմէեէճէկի-նի չիմտի անլաեօրսունուզ ա։

Մարսէլին լէհճէսի՝ եօլիւ բէնկի կիպի սօլարագ,

— Լաքին պու տէհլէթլի չէյ տիր, տէտի։

Ժագ Կօվէն, գալպկեահընա պիր խան-չէր սաբլանմըշճասընա, միւթէէսսիրէն,

— Տահա անը սէվիեօր, տէյի միւլա-հաղա իթտի։

Մարսէլ։— (պիր միւտտէթ սիւքիւթ.

— Շու էսնատէ, տիւգիւն կէօզլէրի զայպ օլմագ թէհլիքէսինտէ պուլունուեօր։

— Միւմքին մի տիր։

— Մէչհուր պիր կէօզ թապիպի իլէ պիրլիքտէ իսթիչարէ իթտիք. պու թա-պիպ՝ տիւգիւն կէօզլէրի զայպ օլաճաղընը գաթի սուրէթտէ պէեան իյլէտի։

«Տիւգ, Ալժէտէ օլտուղը զէման պա-չընըն եարըլմասը իւզէրինէ, կէօզ սինիր-լէրի քէօթրիւմիւնէ տիւչար օլարագ, ֆէն-նի թրպպըն պունա գարշը պիր չարէսի օլ-մասընը անլաշըլմըշ տըր... էյհասըլ պի-չարէ տիւգ տը Ֆլէրթին պիւսպիւթիւն կէօզլէրինի զայպ իթմէսի, ազ կիւնտէն, նիհահեէթ պիր գաչ այտան վուգու պուլա-ճագ տըր... Իմտի, սիզի կէօրէմէեէճէկի-նի չիմտի անլաեօրսունուզ ա։

Մարսէլին լէհճէսի՝ եօլիւ բէնկի կիպի սօլարագ,

— Լաքին պու տէհլէթլի չէյ տիր, տէտի։

Ժագ Կօվէն, գալպկեահընա պիր խան-չէր սաբլանմըշճասընա, միւթէէսսիրէն,

— Տահա անը սէվիեօր, տէյի միւլա-հաղա իթտի։

Մարսէլ։— (պիր միւտտէթ սիւքիւթ.

—Գատրը կիճէսի մէրասիմի մախսուսէսի՝ չարշէնպիհ կիճէսի Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմըշ, վէ Զաթը հաղրէթի Բատիշահի՝ միւքէլլէֆ պիր արապա-եարաքիպէն ալայը վալէա իլէ մէղքիւր ճամիյէ աղիմէթ վէ ավտէթ իլլէմիշլէր տիր։

—Ալմանիա սէֆիրի՝ կէչէն կիւն Խարիճիէ նազրը հաղրէթլէրինին գոնաղընա պիլ աղիմէ, միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Թիւրքիա իլէ Գարատաղ հիւքիւմէթի պէյնինտէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը ղայէթ սամիմի օլտուղը, վէ հիւքիւմէթի մէղքիւրէնին ահվալը իգթիսատիէսի նոգթաի նազարըյլա, հիւքիւմէթի Սէնիէ թարաֆընտան պիւյիւք գօլայըգլար կէօսթէրիլտիկի, էզճիւմլէ թէէտիյաթը միւպրիմէսինի իյֆա իտէպիլմէսի իչին Օսմ. պանգասը թարաֆընտան Գարատաղա իսթիգրազ վէրիլմէսինէ միւսատատ իտիլտիկի՝ Զէթինէտէն պիր Վիէննա ղազէթասընա եազըլմըշ տը։

—Հուտուտը Եունանիյէ գօմանտանը Սէյֆուլլահ բաշա՝ էվվէլքի կիւն չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Պու կիւն Ռուսիա իմբէրաթօրը Նիգօլանը իսմի կիւնիւ օլտուղընտան, սէֆարէթխանէ քիլիսէսինտէ պիր թէչէքքիւր տուասը օգունմուշ, վէ պունտա սէֆիր Մ. Զինովիէֆ իլէ սէֆարէթխանէ վէ գոնսոլաթօխանէ էրքանը մէմուրիյնի վէ մայէթ վաբօրլարը գօմանտան վէ զապիթանը հազըր պուլունմըշլար տը։ Իճրաի ալինտան սոնրա սէֆիրի միւշարիլէյհ՝ Ռուսիա թէպասը միւթէպէրանընը թէպրիքլէրինի գապուլ իթմիշ տիր։ Կիճէ տախի սէֆարէթխանէտէ պիր զիեաֆէթ վէ պիր պալօ վէրիլճէք տիր։

Պու միւնասիպէթլէ թարաֆը հաղրէթի Բատիշահիտէն վէ Պապը Ալիտէն՝ սէֆարէթխանէյէ մէմուրինի մախսուսէ իզամ պույրուլարագ, բասիմէի թէպրիքեաթ իյֆա գըլընտըղը կիպի, էօյլէյին տախի Օսմ. գարաղօլ սէֆիրինէսինտէն թօքլար աթըլարագ, մէրասիմի իհթիրամիյէ իճրա իտիրմիշ տիր։

—Գուլէ-գաբուսընտա Շիմսիր սոգաղընտա 2 եաշընտա պիր էրմէնի չօճուղը, մանկալ քէնարընտա օյնամագտա իքէն, չայ իչին գայնամագտա օլան սու գապը գազէն ատվրիլիպ, չօճուղըն վիճուտինին պաղը եէրլէրի խաչլանմըշ, վէ հէր նէ գատար թէտավի օլունմուշ իսէ տէ, քեար իթմէյիպ, պիչարէ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Իզմիրատ պիր Եէհուտի գարըսը՝ այնի վագըթտա 3 զըղ չօճուղը տիւնեատա կէթիրմիշ օլուպ, չօճուգլար վէ վալիտէլերի հալը սըհհէթատ իմիշլէր։

—Կէչէն բէնչ. կիւնիւ Սէլանիքտէ իլչ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ խտարէխանէլէրի՝ մահը հալին 8(21ինէ միւսատը օլան բազար իրթէսի կիւնիւ Պայրամ միւնասիպէթիյլէ թաթիլօլունաճագլարտը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ խտարէխանէլէրի՝ մահը հալին 8)21ինէ միւսատը օլան բազար իրթէսի կիւնիւ Պայրամ միւնասիպէթիյլէ թաթիլօլունաճագլարտը։

ՕՍՄ. ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

100տէ 5 ֆայիզլի թահվիլաթը Օսմանիէնին 1898 յունվարընտա հըլուլ իտէն 23 նումէրօլը գուբօնլարը՝ ըումի 1903 դեկտ 31 վէ էֆրէնճի 1904 յունվար 13է գատար, թէէտիյէ իչին թագտիմ օլունմատըգլարը հալտէ, պաթթալ օլաճագլարը՝ թահվիլաթը մէղքիւրէ համիլլէրինէ իխթար օլունը։

Տէրիսաատէթ, 4)17 դեկտ. 1903

գօյմուշ օլտուղըմ տիւգ տը Ֆէլէթին խանէսինէ կիտէճէյիմ, լաքին օ պէտապաթ պէնի կէօրէմէճէք տիր։

—Տիմէք գարարընըզը վէրտինիզ. վագթը կէլիրսէ, պէն սիզ պիլտիրիրիմ. անճագ սիզ, էօհտէնիզէ իհալէ իտիլճէք օլան վազիֆէյի, քէնտինիզի էլէ վէրմէեէրէք իյֆա իտէպիլմէք իւզրէ լազըմ օլան ճէսարէթ, գուվվէթ վէ միւրատը • զէմանա գատար էյիճէ տիւշինիւնիւզ։

Պու միւքեալէմէտէն սոնրա, ժագ Կովէն, եագընտա թէքրար կէլէճէկինի վատ իտերէք, Մարսէլտէն մուֆարագաթ իթտի։

Կէնժ տօգթօր՝ Ասա սոգաղընտան տօղրու Օթէյլէ կիթտի։

Մէրգումըն՝ Ալժէտէն կէթիրմիշ օլտուղը Մ. Էքվասէօրիւ գօյտուղը խասթախանէ՝ Մոնմօրանսի նամ կիւզել վէ քիւլիւք պիր քէօյ իչինտէ, միւքէլլէֆ պիր պաղչէ տէրունինտէ, իհթիեաճաթա կէօրէ եաբըլմըշ պիր թագըմ բավիյեօճլարտան միւրէքքէպ պիր պինա իտի։ Պու մահէլլտէ, զէմանէմիզին պիր չօգ քիւլֆէթլէրի, զայլէլերի սէմէրէսի օլան սինիր վէ պէյին խասթալըգլարը թէտավի օլունուր, վէ մէհարէթ ու խուսուսիյէթլէ մալիմի ճիհան օլան տօգթօր Հէրպլէն մարիֆէթլէ իճրա իտիլէն տուշ վէ էլէքթրիգ թէրթիպլէրի սայէսինտէ, չայանը հայրէթ նէթիճէլէր իսթիհսալ իտիլիր իտի։

Թապիպի միւմայիլէյհ, պիր չօգ խասթալարըյլա պիրլիքտէ պաղչէյէ կէղինիրքէն, Ժագ Կովէն՝ կէլմիշ օլտուղընը խասպերինի կէօնտերտի։

Տօգթօր Հէրպլէն՝ չօգտան պէրի պու կէնճին ղէքեավէթինի, վագարընը, վէ թապիեաթճա քիպարլըղընը թագտիր իթմիշ օլուպ, մէրգումը քէնտի իլ օտասընտա գապուլ իթտիկինտէ,

— Աղիզ տօսթում, տէտի, Մ. Էքվասէօրիւն ահվալը սըհհիէսինտէ էքէյիճէ էյիլիք կէօրիւնմիւկիւնիւ սիզ տէ թատիգ իտէճէքսինիզ։ Ումարըմ քի պիւսպիւթիւն իւմիտսիզ տէյիլ տիր. պէյնինին պիւթիւն պիւթիւն սէօնմիւշ օլմասընտան վագտա պիր արա վէսվէսէ իթտիք իսէ տէ, չիմտի պէյնինտէ պիր նէվ ըշրդ միւշահէտէ օլունուեօր։

«Տահա տօղրուսը, պէնիմ սէօզլէրիմտէն իսէ, խասթամըզը կէօրմէնիզլէ, ահվալը սըհհիէսինտէ զուհուրա կէլէն թէ-

---

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՈՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԿԷԹԻ

Սերմաեէսի 10,000,000 ղիրա

ՇԻՐԿԷԹԻՆ ԻՏԱԼԻԱՅԻ ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու հօլտա 347 նումէրօյու տաիրէտ պիրէր շիւպէսի վար տը։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաչըճա տարէխանէսի մէվճուտ տը։

(Ծիպեղեր)

Ատալիա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էսքիշէհիր,
Էնգարէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Դօնիա,
Լարնակա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշազ,	Սէլանիք, Բօրսահտ,
Սամսօն,	Գասթամպօլու,	Սիվաս,
Իզմիր,	Թրապիզօն,	Աֆիոն-Գարահիսար

Պանգը Օսմանի, թահվիլաթի վէ եա պունա միւսաբիլ էվրագ տէբօղիթօ իտիլմէսի մուգապիլինտէ մուայէնէ վատէ իլէ վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ ազէէ իգրազ վէ սէնէտաթը թիւճարիեէ ըսգօնթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիեէնին պաչըճա չէհիրլէրի իւզէրինէ չէք, էօրիչա վէ գրէսի սէնէտլէրի վէ թէլէկրաֆ բմրլէրի քէշիտ վէ հիսապը ճարի քիչաա վէ թահվիլաթի իլէ զիպրցմէթ էշեա վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիեէտէ գուբօն վէ սէնէտ թահսիլ, պօրտա էմրլէրի իճրա, վէ մ.ալքիքաթ իշթիրա վէ ֆիրսախթ իսէր։

Օսմ. պանգասը՝ պէր վէճճին աթի միւսաէթ վէ ֆիյաթ իւզրէ ազէէ տէբօղիթօսը գապուլ իտէր. Մէսէլա,

(2 սէնէ միւսաէթլի տէբօղիթօ իչին սէնէվի 100տէ 3 1(2։

(1 սէնէ միւսաէթլի տէբօղիթօ իչին սէնէվի 100տէ 3։

(6 այ միւսաէթլի տէբօղիթօ իչին սէնէվի 100տէ 2։

(3 այ միւսաէթլի տէբօղիթօ իչին սէնէվի 100տէ 1 1(2։

Իսթանպօլ չիւպէսի, պալէատէ պէեան օլունան մուամէլաթատան պաչդա, էմթաա իւզէրինէ ազէէ իգրազ իչլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախօտ սատէճ թէվֆի օլուլունան էշեարթիւճարիեի տախի գապուլ լատէր։

Պէյօղլու չիւպէսի՝ էմթաա մուամէլաթը միւսաթէնտա օլմագ իւզրէ, եօգարընտա զիքր օլունան պիլճիւմէկ մուամէլաթը իյֆա, վէ պունատան պաչդա Վիլ աը Բարի, Ռումէլի չըմէնարթէր թահվիլաթը վէ Եունան պանգասը, Բանամա վէ սարէ կիպի բիանգ լը թահվիլաթա տաիր անզ ու իթա մուամէլաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիպէլէրի Ռումէլի չըմէնարթէր թահվիլաթը բրօմէլերի տախի ֆիրսախթ, վէ պանգանըն մէմալիքիճանանէտէքի չիպէլէրինին քեաֆֆէսի կիպի 100 լիրաեա գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 2 ֆարզ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ ազէէ գապուլ իտէրլէր։

Ուֆագ հիսապը ճարիլէրէ թէէմինաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100տէ 3 պէ. ֆայիզլէ ֆրանսա, վէ 100տէ 3 ֆայիզլէ Սէլանիա տէվլէթի էսհամընտան այնի կըյմէթտէ պիր միպտար թահսիս իթմիշ տիր քի, իչպու էսնամ թէվֆի օլունար ազէէնէ քէֆալէթ օլարագ այրըճա պէն տօսիէտէ տագը պուլունմագտա տը։ Թէվֆի օլունան ազէէնին միպտարը արթտըգճա, թէէմինաթ ազէէսինին տէ միպտարը արթտը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ ԻԼԱՆԸ

ԹԷՀԻՏԻ ՏԻՒՃՈՒՆԸ ՕՍՄԱՆԻՃԷ

Շարգ տէմիր եօլը բանվիլաբընտան գուբօն քեաղրտլարընը քեսիլմէսի

Գալաթատա Օսմ. պանգասը խտարէսի, քէնտի կիչէլէրինտէ, ճումա միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, պանգանըն ազրգ պուլունտուղը հէր կիւն, ալաֆ. սապահ սաաթ 10տան ագչամ սաաթ 3է գատար գուբօն քեաղրտլարընը քէսիլմէսի, վէ թահվիլ պաչընա վէրիլճէք 2 ֆրանգըն թէէմինէսի իչին թէսիմ օլունան Շարգ տէմիր եօլլարը թահվիլաթընը գապուլ իլէր։

Թահվիլաթ իլէ պէրապէր իքի նիւսխէ օլարագ թահվիլաթ նումէրօլարընը հավի պօրտրօլարըն տախի վէրիլմէսի իգթիզա իտեր։ Օգունմատեաճագ տէրճէճտէ եաղըլմըշ վէ եա չըղըլմըշ նումէրօլարը հավի պօրտրօլար գապուլ օլունմատեաճագ տը։

Պօրտրօլարը, թարիխ վէ իմզայը վէ թէսլիմ իտէնին տարէսինի, իսմինի վէ չէօհրէթինի տախի հավի օլմասը չարթ տը։

Պու մուամէլէյի իճրա իթտիրճէք զէվաթ, մաթպու պօրտրօ սուրէթլէրինի պանգատան տլապիլճէճլէր տիր։ Էկէր տասհապը միւրաճաաթ, պիզզաթ պօրտրօլարը եաղմամազլար իսէ, իչպու մուամէլէյի պանգա մէմուրլարը իյֆա իտէճէքլեր տիր։ Թէսլիմ օլունան թահվիլաթա մուգապիլ պանգա թարաֆընտան թէսգիդաթ վէ մուամէլաթը միւգթազէնին նէ գատար զէմանտա իքմալ վէ իճրա իտիլճէկինի միւպէյլին վէ թահվիլաթը թէսլիմ իտէն զաթըն նամընա մուհարրէր պիր մագպուզ վէրիլճէճէք տիր։ Բիեանգօսը չըգմըշ եաֆօտ միւտաէթի թէէտիեէսի կէչմիշ օլուղը՝ էնամի թէսգիդաթտա անլաչըլան թահվիլաթ, ուսուլը տաիրէսինտէ սահիպինէ իհտատ գըլընաճագ տը։

Մագպուզտա թային միւտաէթին խիթամընտա, պանգա, թէսլիմ իտիլմիշ օլան թահվիլաթը, գուբօն քեաղրտը քէսիլմիշ օլարագ իհտատ իտճէկի կիպի, 2 ֆրանգ իքրամիյէ տէ, Բարիզ իւզէրինէ բույէթինտէ թէէտիյէ օլունաճագ գամպիօ բիեացասընա թէվֆիզէն թէէտիյէ գըլընաճագ տը։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՏԱՍԸ

Դեկտեմբեր 6

	Ղ.	Բր.
Թէվֆիա իտիմիշ էսն. ուսմամի	97	6
Ռումէլի չըմէնարթէրի ֆր.	130	25

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը դարգեթա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ